

Svar på skriftligt spörsmål SSS 1/2020 rd

Svar på skriftligt spörsmål om permitteringar av skolpsykologer och skolkuratorer

Till riksdagens talman

I det syfte som anges i 27 § i riksdagens arbetsordning har Ni, Ärade talman, till den minister som saken gäller översänt följande skriftliga spörsmål SS 1/2020 rd undertecknat av riksdagsledamot Outi Alanko-Kahiluoto /gr:

Vad ämnar ministeriet göra för att åtgärda att kommunerna fattar beslut om permittering i vilka permitteringsarrangemangen gällande väsendet för fostran och undervisning fullföljs på sätt som regionförvaltningsverken i sina avgöranden i klagomål år efter år har konstaterat vara lagstridiga?

Som svar på detta spörsmål anför jag följande:

I lagen om elev- och studerandevård (1287/2013) föreskrivs det om den rätt till elevhälsa som gäller för eleverna inom den undervisning och utbildning som avses i lagen om grundläggande utbildning och för de studerande inom den utbildning som avses i gymnasielagen och inom den grundexamensutbildning eller handledande utbildning som avses i lagen om yrkesutbildning.

Enligt 9 § i lagen om elev- och studerandevård svarar utbildningsanordnaren för att elevhälsoplanen i enlighet med läroplanen eller planen för studerandevård som baserar sig på utbildningsanordnarens beslut som avses i 99 § 1 mom. i lagen om yrkesutbildning fullföljs. Utbildningsanordnaren ska anordna elevhälsan i samarbete med myndigheter inom social- och hälsovårdsväsendet så att elevhälsan bildar en fungerande och sammanhängande helhet.

Den kommun där läroanstalten är belägen svarar för att de studerande vid läroanstalter som ger förskoleundervisning, grundläggande utbildning, gymnasieutbildning och grundläggande yrkesutbildning i kommunen har tillgång till elevhälsans psykolog- och kuratorstjänster, oberoende av de studerandes hemvist. Den kommun där läroanstalten är belägen är skyldig att ordna psykolog- och kuratorstjänster för studerande även då utbildningsanordnaren är en privat aktör eller staten, om inte utbildningsanordnaren beslutar att ordna dessa tjänster delvis eller helt som en del av den egna verksamheten och på egen bekostnad. Kommunen där läroanstalten är belägen kan stöda utbildningsanordnaren när det gäller att ordna psykolog- och kuratorstjänster. En utbildningsanordnare som är belägen utomlands ansvarar för ordnande av psykolog- och kuratorstjänster för de egna studerande.

Kommunen där läroanstalten är belägen ansvarar för ordnande av skol- och studerandehälsovården i enlighet med vad som föreskrivs i hälso- och sjukvårdslagen.

Svar på skriftligt spörsmål SSS 1/2020 rd

Studering har rätt att utan avgift få sådan studerandevård som deltagande i undervisningen eller utbildningen kräver. Studerandehälsovården är med undantag av sjukvårdstjänster för studerande över 18 år avgiftsfri för studerande.

I enlighet med 15 § 1 mom. i lagen om elev- och studerandehälsovård ska det ordnas möjlighet för studerande till ett personligt samtal med elevhälsans psykolog eller kurator senast den sjunde arbetsdagen vid läroanstalten efter det att den studerande har begärt detta. I brådskande fall ska möjlighet till ett samtal ges samma eller nästa arbetsdag.

En studerande ska ges möjlighet till ett personligt samtal i enlighet med 1 mom. också när den studerandes vårdnadshavare eller någon annan har tagit kontakt, om det inte handlar om att ge den som tagit kontakt råd eller handledning eller om det av någon annan anledning är uppenbart onödigt att ge möjlighet till ett samtal.

Utifrån en bedömning av elevhälsans psykolog eller kurator har den studerande rätt att få tillräckligt stöd och tillräcklig handledning för att problem relaterade till hans eller hennes studier och utveckling ska kunna förebyggas och övervinnas. Vid behov ska den studerande hänvisas till andra elevhälsotjänster och annan verksamhet som stöder barn och unga i behov av särskilt stöd.

I 26 § i lagen om elev- och studerandevård ingår bestämmelser om tillsynen över elevhälsan. Utbildningsanordnaren svarar tillsammans med undervisningsväsendet och social- och hälsovårdsväsendet i den kommun där läroanstalten är belägen för att egenkontroll av den samlade elevhälsan genomförs.

Bestämmelser om styrning och tillsyn över studerandehälsovårdstjänsterna som det föreskrivs om i 7 och 8 § i lagen om elev- och studerandehälsovård ingår dessutom i 3 § i socialvårdslagen (710/1982) och i 2 § i folkhälsolagen (66/1972).

Regionförvaltningsverket har rätt att på eget initiativ pröva huruvida en utbildningsanordnare har ordnat den i 6 § avsedda elevhälsan i enlighet med lagen om elev- och studerandehälsovård.

Enligt 20 § i lagen om regionförvaltningsverken (896/2009) kan ett regionförvaltningsverk genom föreläggande av vite, hot om tvångsutförande eller hot om avbrytande ålägga den som saken gäller att iaktta ett påbud eller förbud som regionförvaltningsverket har meddelat eller som någon annan myndighet som har begärt handräckning av verket i ett tvångsmedelsärende har meddelat enligt sin behörighet. I fråga om regionförvaltningsverkens behörighet i övrigt att använda tvångsmedel föreskrivs särskilt.

I 52 § i lagen om statsandel för kommunal basservice (1704/2009) föreskrivs om återbetalning av grundlös förmån. Om en kommun utan grund har fått statsandel enligt denna lag, ska finansministeriet bestämma att det överbetalda beloppet ska återbetalas. På det belopp som återbetalas tas en årlig ränta enligt 3 § 2 mom. i räntelagen ut räknat från ingången av den månad under vilken statsandelen eller hemkommunsersättningen har betalats.

Svar på skriftligt spørgsmål SSS 1/2020 rd

Om den förmån som ska återbetalas är liten eller om det ska anses vara oskäligt att kräva återbetalning eller ta ut ränta, behöver det inte bestämmas att förmånen ska återbetalas.

Finansministeriet får besluta att en förmån som ska återbetalas avdras senare i samband med utbetalningen av följande statsandel.

Det är i sista hand kommunen som ansvarar för elevvårdstjänsterna. Kommunen ansvarar för att elevens rätt att, om eleven vill, få tillgång till elevvårdstjänster inom den tidsfrist som det föreskrivs om tillgodoses. Skolorna gör upp en permitteringsplan av vilken ska framgå hur undervisningen och stödet för skolgången ordnas under den tid som permitteringarna fortgår. I planen anges också permitteringens längd för medlemmarna i personalen vid varje enskild skola.

Helsingfors 3.3.2020

Undervisningsminister Li Andersson